

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a členov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obžalovaného **Ing. J. M.**, pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 25. júna 2013 o **odvolaniach obžalovaného Ing. J. M. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky** proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 25. novembra 2011, sp. zn. PK – 2 T 38/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok **sa z r u š u j e**.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec **sa v r a c i a** špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej iba prvostupňový súd alebo súd) z 25. novembra 2011, sp. zn. PK – 2 T 38/2010 bol **obžalovaný Ing. J. M. uznaný vinným zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák.**, na tom skutkovom základe, že

ako zamestnanec samosprávneho kraja vo funkcii riaditeľa Úradu X. (ďalej len X.) v presne nezistenom čase v mesiaci jún roku 2007 v kancelárii riaditeľa neziskovej organizácie D. n. o. vo V. P., okres Ž. požadoval od Mgr. M. C. a Ing. M. D., vystupujúcich v mene tejto neziskovej organizácie, sumu 2 000 000,- Sk (v prepočte 66.387,84 €) za to, že v súvislosti s odpredajom nehnuteľností bývalého Domova

sociálnych služieb V. P., zapísaných na liste vlastníctva číslo X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž., na liste vlastníctva číslo X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž. a na liste vlastníctva číslo X. k. ú. S. T., Správa katastra Ž., v ktorých vykonáva svoju činnosť nezisková organizácia D. n. o. V. P., do ich spoluvlastníctva im zabezpečí nižšiu kúpnu cenu, a to v sume 6 000 000,- Sk (v prepočte 199.163,51 €), i keď všeobecná hodnota týchto nehnuteľností bola najmenej 10 500 000,- Sk (v prepočte 348.536,14 €), s čím menovaní súhlasili a potom, ako dňa 23. augusta 2007 zastupiteľstvo X. uznesením Zastupiteľstva X.č. 234/2007 schválilo priamy predaj predmetného nehnuteľného majetku X. do spoluvlastníctva Mgr. M. C. s manželkou D. C. a Ing. M. D. s manželom F. D. za kúpnu cenu 6 000 000,- Sk (v prepočte 199.163,51 €) a po podpise kúpnej zmluvy a uhradení kúpnej ceny, dňa 13. novembra 2007 v kancelárii riaditeľa úradu X. číslo 310A nachádzajúcej sa v budove X v X na Nám. SNP číslo 23 prevzal od Mgr. M. C.

a Ing. M. D. žiadanú sumu 2 000 000,- Sk (v prepočte 66.387,846 €).

Obžalovaný Ing. J. M. bol za to odsúdený podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 2, § 36 písm. j/ a § 37 písm. e/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody **bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.**

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na § 57 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. 08. 2011 a s poukazom na § 438b zákona č. 498/2008 Z. z., ktorým sa menia zákony v oblasti trestného práva v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike, **bol obžalovanému uložený peňažný trest vo výmere 301 260,- slovenských korún, v prepočte 10 000,- Eur.**

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, **bol mu ustanovený náhradný trest odňatia slobody na 9 (deväť) mesiacov.**

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. **bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania a funkcie v orgánoch štátnej moci, v štátnej správe a v samospráve na dobu 7 (sedem) rokov.**

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení **podali odvolania prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) voči výroku o vine a treste v neprospech obžalovaného a obžalovaný Ing. J. M. proti všetkým jeho výrokom a konaniu, ktoré im predchádzalo.**

Prokurátor v písomnom odôvodnení odvolania konštatoval, že prvostupňový súd skutkový stav veci zistil správne avšak konanie obžalovaného posúdil **nesprávne v dôsledku čoho uložil (okrem iných trestov) trest odňatia slobody a peňažný trest v nesprávnej výmere.** Poukázal na to, že obžalovaný bol ako riaditeľ úradu X. (ďalej len X.) nepochybne zamestnancom orgánu územnej samosprávy, ktorý podľa § 21 ods. 2 zák. č. 302/2001 Z. z. prácu úradu riadi a organizuje a za svoju činnosť zodpovedá predsedovi. Výsluchmi obžalovaného a viacerých svedkov bolo potvrdené, že bez podpisu riaditeľa úradu X. - obžalovaného - na tzv. sprievodnom liste by nemohlo dôjsť k tomu, aby materiál určený pre predsedu X., prípadne aj zastupiteľstvu X. bol postúpený predsedovi X. alebo zastupiteľstvu. Práve táto skutočnosť svedčí o zodpovednosti obžalovaného za všetky materiály predkladané či už predsedovi alebo zastupiteľstvu samosprávneho kraja. Na základe toho sa obžalovaný spolupodieľal na rozhodovaní o predaji predmetného majetku vo vlastníctve samosprávneho kraja v prospech fyzických osôb. Bolo preto namieste, aby súd **konanie obžalovaného právne posúdil ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.** a na základe toho potom **pri ukladaní trestu odňatia slobody uložil okrem iných trestov aj trest odňatia slobody v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby.**

Podľa názoru prokurátora ani pri ukladaní peňažného trestu vo výške 10.000,- € neboli dôsledne zohľadnené všetky skutočnosti významné pre uloženie tohto druhu trestu. Neoprávnený prospech získaný korupčným konaním nie je možné v tomto prípade odčerpať iným druhom trestu - uložením prepadnutia veci podľa § 60 Tr. zák. Funkciou peňažného trestu by malo byť predovšetkým postihnutie majetkového prospechu, ktorý obžalovaný získal. V dôsledku toho sa **prvostupňový súd dostatočne nevysporiadal s nepomerom medzi získaným prospechom - úplatkom vo výške 66.387,84 € a uloženým peňažným trestom.** V súlade so zákonom by preto bolo, aby peňažný trest bol uložený vo výške zohľadňujúcej vyššiu mieru možnosti odčerpania neoprávnene získaného majetku.

Opačné chápanie významu peňažného trestu by v prípadoch trestných činov korupcie znamenalo len formálne ukladanie tohto druhu trestu bez jeho reálneho obsahu a dosahu.

Z týchto dôvodov preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky **zrušil** podľa § 321 ods. 1 písm. písm. d/, písm. e/ Tr. por. napadnutý **rozsudok vo výroku o vine a treste** a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. **sám rozhodol tak, že konanie obžalovaného posúdi ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.** (a v tomto smere aj upraví skutkovú vetu) **a súčasne rozhodol o uložení trestov v intenciách odvolania, teda aby obžalovanému uložil:**

- podľa § 329 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ a § 37 písm. e/ Tr. zák. **trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov** a zároveň podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody **do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia,**

- podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na § 57 ods. 1 Tr. zák. **peňažný trest vo výške 15.000 (pätnásťtisíc) Eur,**

- podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, **náhradný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) mesiacov,**

- podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti spočívajúci v **zákaze výkonu zamestnania, povolania a funkcie v orgánoch štátnej moci, v štátnej správe a v samospráve na dobu 7 (sedem) rokov.**

Obžalovaný v písomnom odôvodnení odvolania podanom prostredníctvom obhajcu uviedol, že napadnutý rozsudok je nezákonný a nesprávny pre podstatné chyby konania, ktoré mu predchádzali a tomuto vytkol, že je v rozpore s § 168 ods. 1 Tr. por., pretože je neurčitý, nepreskúmateľný a pre nedostatok dôvodov vykazuje znaky arbitrárnosti. Zároveň vytkol, že skutkový stav veci bol zistený neúplne a nesprávne, v dôsledku čoho prvostupňový súd jeho konanie nesprávne právne posúdil. Opätovne poukázal na skutočnosti, na ktoré jeho obhajca upozornil už pri predbežnom prerokovaní obžaloby a pri jej prednese. Nesprávnym

postupom súdu I. stupňa bolo preto porušené jeho právo na obhajobu, ako aj právo na spravodlivý proces.

Namietol, že **súd prvého stupňa pri úprave skutku porušil jeho totožnosť, pretože skutok, pre ktorý bolo začaté trestné konanie, nekorešponduje so skutkom uvedeným v napadnutom rozsudku.** Úpravu skutku označil za účelovú a v ňom uvedené skutočnosti vykonaným dokazovaním za nepreukázané. Neexistuje dôkaz, ktorý by objektívne preukazoval, že „v nezistenom čase v mesiaci jún 2007 v kancelárii riaditeľa neziskovej organizácie D. n.o. V. P. od Mgr. M. C. a Ing. M. D. požadoval sumu 2.000.000,- Sk (66.387,84 €)“. Taktiež nebolo preukázané, že za požadovaný úplatok „zabezpečil nižšiu kúpnu cenu v sume 6.000.000,- Sk (199.163,51 €)“, pretože svedeckými výpoveďami svedkov S. a F. bolo spoľahlivo preukázané, že k uvedenej sume dospelo oddelenie správy majetku na spoločnej porade celého oddelenia, na ktorej, na základe žiadosti kupujúcich o poskytnutie zľavy z kúpnej ceny v rozsahu 10 - 20 % bol urobený spoločný záver, že poslancom X. navrhnú, aby kupujúcim bola poskytnutá zľava vo výške 15 %, t.j. 1.000.000,- Sk (33.193,92 €). **Poprel, že 13. novembra 2007 v kancelárii riaditeľa úradu X. „...prevzal od M. C. a Ing. M. D. žiadanú sumu 2.000.000,- Sk (66.387,84 €)“.** Tento záver súd ustálil iba z výpovede Mgr. M. C., ktorý jediný uviedol, že v kritický deň v jeho kancelárii položil na stôl obálku so sumou 2.000.000,- Sk (66.387,84 €) a on túto obálku zobral a odložil do pracovného stola. Jediná osoba, ktorá sa podľa jeho tvrdenia mala tohto zúčastniť a celú udalosť vidieť - Ing. M. D., skutočnosti uvádzané Mgr. M. C. nepotvrdila a ani konfrontácia medzi týmito svedkami pred súdom rozpory v ich výpovediach v tomto smere neodstránila. Bol preto uznaný za vinného zo spáchania skutku, ktorý v konaní pred súdom bez akýchkoľvek pochybností preukázaný nebol, čím **došlo k porušeniu základnej zásady trestného konania - v pochybnostiach v prospech obvineného.** Súd nerešpektoval zásadu zakotvenú v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por., pretože vykonané dôkazy nevyhodnotil podľa jej znenia a v tomto smere sa jedná len o bezobsažné a formálne tvrdenie.

Obžalovaný vytkol, že v odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd s jeho námietkami týkajúcimi sa použitia agenta a informačno-technických prostriedkov vyrovnal len formálnym konštatovaním, že dôkazy získané na základe príkazov sudcu považoval za dôveryhodné

a legálne, pričom odmietol preskúmať návrhy prokurátora na vydanie príkazov na použitie agenta, na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, hoci úplná spisová agenda súvisiaca s touto problematikou sa nachádza v archíve konajúceho súdu. Tento akceptoval **výpoved' svedka - agenta Mgr. M. C. z 22. augusta 2008 pred prokurátorom napriek tomu, že pred výsluchom nebol svedok - agent riadne podľa § 130 ods. 1, 2 Tr. por. poučený vo vzťahu ku všetkým obvineným. Výpoved' uvedeného svedka označil za nevierohodnú a vnútorne rozpornú, pretože svedok pri každom výsluchu opísal priebeh skutkového deja iným spôsobom a vypovedal tak napriek tomu, že ide o vysokoškolsky vzdelaného človeka, dlhodobo pôsobiaceho v riadiacej funkcii, ktorý sa vyjadroval o skutočnostiach, ktoré sa v jeho živote stali len raz. Tieto rozpory sa týkajú najmä objasnenia otázky akým spôsobom, od koho a v akej výške získal svedok finančné prostriedky a ako ich vrátil veriteľom.** Výpovede svedka sú podľa jeho názoru do značnej miery ovplyvnené dohodou o jeho beztrestnosti uzavretou s orgánmi prípravného konania. Ide o svedka – agenta, ktorého úlohou bolo riadenými cieľenými stretnutiami s podozrivými osobami tieto vyprovokovať k priznaniu a ktorý vypovedal aj k spôsobu použitia informačno-technických prostriedkov (ďalej len ITP), čo považuje za nezákonné.

Vo vzťahu k **výpovedi svedkyne Ing. M. D.** obžalovaný namietol, že z dôvodov postupu orgánov prípravného konania sú jej výpovede v konaní pred súdom nezákonné, lebo pôvodne bola v procesnom postavení spoluobvinenej a vypovedať odmietla a až po účelovom vylúčení jej veci na samostatné konanie vypovedala v jeho veci v procesnom postavení svedkyne. **Nie je však prípustné, aby orgány prípravného konania zmenou procesného postavenia spoluobvinených získavali rôzne výpovede.** Rovnako v danej situácii je vzatie svedka (predtým obvineného) do prísahy podľa § 265 Tr. por. v rozpore s logikou a účelom samotnej prísahy a v príkrom rozpore s právom obvineného obhajovať sa spôsobom, aký uzná za vhodný. **Výpoved' svedkyne je nezákonná, nevierohodná, pretože nevypovedala o skutočnostiach, ktoré vnímala svojimi zmyslami, ale o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedela po preštudovaní celého spisového materiálu.** Svedkyňa nepotvrdila, že žiadal a prijal úplatok, ale skôr uviedla skutočnosti, ktoré vyvracajú výpoved' svedka Mgr. M. C.. Rovnako nevedela logicky opísať spôsob financovania kúpy nehnuteľností a existenciu finančných prostriedkov, ktoré mali byť poskytnuté ako úplatok. **Nepravdivosť jej výpovede je preukázaná záznamom priemyselnej kamery snímajúcej priestory pobočky Slovenskej sporiteľne, a. s.**

v Ž., ktorý bol prehratý na hlavnom pojednávaní, pričom v rozhodnom čase, kedy malo dôjsť k výberu peňazí, sa na zábere tejto kamery Mgr. M. C. a Ing. M. D. ani raz neobjavili. Ak teda uvedení svedkovia uskutočnili výber hotovosti v označenej banke, stalo sa tak v neznámy deň, ale určite nie 13. novembra 2007. Svedkyňa tiež opakovane trvala na tom, že obsah obálky nevidela, nepoznala, peniaze v obálke neprepočítala a obálka zostala ležať na stole nedotknutá aj v momente, kedy so svedkom Mgr. M. C. z kancelárie obžalovaného odchádzala.

Obžalovaný poukázal aj na to, že **ostatní svedkovia** sa priamo k trestnej činnosti nevedeli vyjadriť, pretože o týchto skutočnostiach nemali žiadnu vedomosť. Na druhej strane však jednoznačne **potvrdili, že v súvislosti s predajom dotknutých nehnuteľností on z pozície riaditeľa úradu nevykonával žiadnu aktivitu a vec bola jednotlivými pracovníkmi vybavovaná štandardným spôsobom ako všetky ostatné materiály, ktoré sa v auguste 2007 prejednávali na zastupiteľstve X.** Súd nevypočul poslancov X, ktorí jediní rozhodli o predaji nehnuteľností a teda konali vo veci všeobecného záujmu, k tomu, či vo vzťahu k ich rozhodovaniu vykonával nejaké aktivity, resp. pôsobil na nich v súvislosti s týmto odpredajom.

Podľa názoru obžalovaného, prvostupňovému súdu nebola jasná ani otázka, **čo je predmetom veci všeobecného záujmu, pretože zabezpečenie administratívnych činností nie je takýmto záujmom (§ 131 ods. 1 Tr. zák.).** V súvislosti s tým poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ÚS SR) sp. zn. I. ÚS 402/08, z ktorého vyplýva, že riadenie a organizovanie práce úradu X nie je výkonom právomoci verejného činiteľa. Pritom poukázal na vykonané dôkazy, najmä svedecké výpovede Mgr. M. C., Ing. M. D. a Ing. M. Z., ktoré vyhodnotil zo svojho uhla pohľadu na rozdiel od záveru súdu prvého stupňa odlišne. Argumentoval tiež vykonanými listinnými dôkazmi z ktorých je zrejmé, **akými finančnými prostriedkami disponoval v rozhodnom období Ing. M. C. a pokiaľ by mu tieto poskytol, nemal by z čoho vrátiť dlh.** Tvrdenie svedka Mgr. M. C., že dlh Ing. M. Z. sa započítal s 1/3 podielom za odpredané nehnuteľnosti je nepravdivé, pretože v decembri 2007 vyplatil Ing. Z. predávajúcim Mgr. M. C. a Ing. M. D. pri podpise kúpnej zmluvy každému po 1.000.000,- Sk (33.193,92 €) v hotovosti, čo predávajúci potvrdili podpísaním kúpnej zmluvy.

Obžalovaný v podanom odvolaní konštatoval, že **„príkazy na použitie ITP boli vydané nezákonným sudcom, pretože Nálezom Pléna ÚS SR z 30. mája 2009, sp. zn. PL ÚS 17/08 bol Špeciálny súd v Pezinku zrušený. Z tohto dôvodu sú príkazy sudcu pre prípravné konanie nezákonné a ako také procesne nepoužiteľné.** Navyše nie sú riadne odôvodnené a vo vzťahu k agentovi nie je uvedené, prečo by bolo odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'a trestnej činnosti bez použitia agenta v tomto konaní iným spôsobom podstatne sťažené. Už v uznesení o začatí trestného stíhania vo veci z 25. marca 2008 bolo zrejmé, kto bol páchatel'om, nakoľko tento bol označený ako doposiaľ nezistená osoba vystupujúca ako riaditeľ X...“. Agent bol ustanovený s cieľom, aby riadenými, cielenými návštevami vyprovokoval jeho priznanie k spáchaniu trestnej činnosti, ktoré mal zabezpečiť použitím prostriedkov ITP. **Konanie agenta tak bolo v rozpore so zásadou stíhania zo zákonných dôvodov, pretože nikto nemôže byť žiadnym spôsobom, ani ľstivým konaním agenta donucovaný k priznaniu zo spáchania trestnej činnosti.** Pokiaľ by aj agent takýmto spôsobom získal priznanie páchatel'a, takýto dôkaz by bol pre svoju nezákonnosť nulitný a v trestnom konaní nepoužiteľný.

Odvolateľ namietol aj **nezákonnosť dôkazov, ktoré boli získané na základe vydaných príkazov,** lebo obrazové a obrazovo-zvukové záznamy boli v prípade záznamu z 21. apríla 2008 vyhotovené tak, že z tohto nie je zrejmé, kto a s kým hovorí a záznam z 23. mája 2008 bol vyhotovený na mieste, ktoré nebolo uvedené v príkaze. **Všetky tieto záznamy neboli súdu predložené úplné a v celosti, pretože nezačínajú od momentu spustenia nahrávacieho zariadenia do vypnutia tohto zariadenia.** Rovnako záznamy telekomunikačnej prevádzky boli zrejme zmanipulované, pretože čas trvania jednotlivých rozhovorov uvedený v správe o spôsobe vyhotovenia záznamov je v diametrálnom rozpore s dĺžkou záznamov prehratých na hlavnom pojednávaní. Taktiež príkaz na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke neobsahuje odôvodnenie, na základe akých skutočností je užívateľkou predmetnej telefonickej stanice Ing. M. D., pokiaľ majiteľom tejto stanice bola organizácia D. n. o. V. P.. Príkaz nie je odôvodnený skutkovými okolnosťami a je v ňom uvedené iné uznesenie o začatí trestného stíhania, preto tieto dôkazy sú nezákonné.

Obžalovaný napokon upriamil pozornosť aj na to, že **súd I. stupňa nevyhodnotil výpovede svedkov, ktorí uviedli, že sa v inkriminovanej čase v X nenachádzal a preto sa so svedkami Mgr. M. C. a Ing. M. D. nemohol stretnúť.**

Na záver napadnutému rozsudku vytkol, že **mu bol uložený peňažný trest v nezákonnej a neexistujúcej mene a trest zákazu činnosti mu bol uložený napriek tomu, že podľa skutkovej vety rozsudku sa trestnej činnosti nedopustil v súvislosti s jeho zamestnaním, povolaním alebo funkciou.**

Z týchto dôvodov obžalovaný navrhol, aby **odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.**

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných odvolaní preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolania ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom prihliadol aj na chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania a zistil, že

- napadnutý rozsudok je chybný pre neúplnosť jeho skutkových zistení a prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por.),

- existujú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky o podaných odvolaniach rozhodol na neverejnom zasadnutí, pretože postupoval podľa § 321 ods. 1 Tr. por. a je zrejmé, že chyby nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú

okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo za dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona.

Na Ing. J. M. prokurátor podal obžalobu pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako riaditeľ úradu X v presne nezistenom čase v mesiaci jún roku 2007 požadoval od Mgr. M. C. a Ing. M. D. vystupujúcich v mene neziskovej organizácie D. n. o. V. P. úplatok vo výške 2 000 000,- Sk (66.387,84 €) v súvislosti s odpredajom nehnuteľností bývalého Domova sociálnych služieb V. P. zapísaného na LV č. X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž., na LV č. X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž. a na LV č. X. k. ú. S. T., Správa katastra Ž., v ktorých vykonáva svoju činnosť nezisková organizácia D. n. o. V. P., za sumu 6 000 000,- Sk (199.163,5 €) aj napriek tomu, že ich hodnota v zmysle prvého vypracovaného znaleckého posudku, ktorý mu bol predložený, bola 11 500 000,- Sk (381.730,07 €), s čím menovaní súhlasili a následne potom, ako dňa 23. augusta 2007 zastupiteľstvo X uznesením ZX č. 234/2007 schválilo priamy predaj predmetného nehnuteľného majetku X do spoluvlastníctva Mgr. M. C. s manželkou D. C. a Ing. M. D. s manželom F. D. za kúpnu cenu 6 000 000,- Sk (199.163,51 €) a po podpise kúpnej zmluvy a uhradení kúpnej ceny dňa 13. novembra 2007 v kancelárii riaditeľa úradu X č. 310A nachádzajúcej sa v budove X v X. na Nám. SNP č. 23 prevzal od Mgr. M. C. a Ing. M. D. žiadaný úplatok vo výške 2 000 000,- Sk (66.387,84 €).

Oproti podanej obžalobe súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a úprave skutkovej vety uznal obžalovaného za vinného len zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako zamestnanec samosprávneho kraja vo funkcii riaditeľa Úradu X (ďalej len „X“) v presne nezistenom čase v mesiaci jún roku 2007 v kancelárii riaditeľa neziskovej organizácie D. n. o. vo V. P., okres Ž. požadoval od Mgr. M. C. a Ing. M. D., vystupujúcich v mene tejto neziskovej organizácie, sumu 2 000 000,- Sk (v prepočte 66.387,84 €) za to, že v súvislosti s odpredajom nehnuteľností bývalého Domova sociálnych služieb V. P., zapísaných

na liste vlastníctva číslo X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž., na liste vlastníctva číslo X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž. a na liste vlastníctva číslo X. k. ú. S. T., Správa katastra Ž., v ktorých vykonáva svoju činnosť nezisková organizácia D. n. o. V. P., do ich spoluvlastníctva im zabezpečí nižšiu kúpnu cenu, a to v sume 6 000 000,- Sk (v prepočte 199.163,51 €), i keď všeobecná hodnota týchto nehnuteľností bola najmenej 10 500 000,- Sk (v prepočte 348.536,14 €), s čím menovaní súhlasili; a potom, ako dňa 23. augusta 2007 zastupiteľstvo X. uznesením Zastupiteľstva X č. 234/2007 schválilo priamy predaj predmetného nehnuteľného majetku X. do spoluvlastníctva Mgr. M. C. s manželkou D. C. a Ing. M. D. s manželom F. D. za kúpnu cenu 6 000 000,- Sk (v prepočte 199.163,51 €) a po podpise kúpnej zmluvy a uhradení kúpnej ceny, dňa 13. novembra 2007 v kancelárii riaditeľa úradu X. číslo 310A nachádzajúcej sa v budove X v X na Nám. SNP číslo 23 prevzal od Mgr. M. C. a Ing. M. D. žiadanú sumu 2 000 000,- Sk (v prepočte 66.387,84 €).

K odvolaniu prokurátora, ktorý sa dožaduje uznania viny obžalovaného aj podľa odseku 2 § 329 Tr. zák., teda že sa dopustil zločinu prijímania úplatku ako verejný činiteľ, už teraz najvyšší súd konštatuje, že v tejto časti nie sú jeho odvolacie námietky dôvodné.

Prvostupňový súd správne a v súlade so zákonom dospel k záveru, že pokiaľ sa obžalovaný dopustil skutku, pre ktorý je stíhaný, nekonal ako verejný činiteľ, pretože obžalovaný nemal v posudzovanom prípade rozhodovaciu právomoc tak ako predpokladá ustanovenie § 128 Tr. zák.

V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvého stupňa veľmi podrobne zaoberal zákonnými kritériami, ktoré musia byť splnené na takéto právne posúdenie (strany 22 – 29), pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky pre správnosť týchto úvah si ich v celom rozsahu osvojuje a podrobnostiach na ne odkazuje.

Výrok o vine obžalovaného Ing. J. M. prvostupňový súd oprel o výpovede svedkov, listinné a vecné dôkazy a vo veci vyhotovené znalecké posudky.

Z výpovedí svedkov poukázal najmä na výpovede Mgr. M. C., D. C., Ing. M. D. a MUDr. V. N., z listinných a vecných dôkazov najmä na organizačný poriadok X a jeho dodatky, zásady hospodárenia s majetkom X účinné od 26. októbra 2006, sprievodný list (č. l. 533, zv. č. 3), uznesenie zastupiteľstva X č. 234/2007 z 23. augusta 2007 (č. l. 1883, zv. č. 11), stanoviská k materiálom predkladaným na podpis predsedovi X (č. l. 1595, 1696, zv. č. 10), prevádzkovú knihu vozidla Dacia Logan ev. č. Z. – X. A. a žiadanku na prepravu (č. l. 80, zv. č. 1), pokladničný dokladu (vklad) výber Slovenskej sporiteľne a. s. (č. l. 1623, zv. č. 10), výpis z účtu Mgr. M. C. (č. l. 1399, zv. č. 8) a výpis telefonických hovorov. (č. l. 461, zv. č. 3), obrazovo-zvukové záznamy (prepis č. l. 654 – 664, zv. č. 4), príloha č. 2 k č. p. PPZ 779-ZPČ-S-ITP-2008, (prepis č. l. 636-653, zv. č. 4), príloha č. 1 k č. p. PPZ 779-ZPČ-S-ITP-2008 a znalecké posudky č. 43/2007, 86/2007, 77/2009.

Aj keď prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, nevykonal ho v potrebnom rozsahu a záver o vine obžalovaného oprel i o dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom.

Vychádzajúc z už citovaných ustanovení § 119 ods. 2 a § 2 ods. 10 Tr. por. možno vysloviť, že pre posúdenie zákonnosti niektorých už vykonaných dôkazov a následné hodnotenie ich obsahu, ako aj pre zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, je potrebné vykonať na hlavnom pojednávaní ďalšie dokazovanie.

Z ustanovenia § 117 ods. 5 Tr. por. je zrejmé, že príkaz na použitie agenta pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní vydáva sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora, ktorý musí byť odôvodnený.

Sudca pre prípravné konanie vydal na návrh prokurátora 7. apríla 2008 príkaz na použitie agenta Mgr. M. C. v čase od 7. apríla 2008 do 7. júla 2008, ktorý bude pôsobiť bez legendy. Výpovede tohto svedka (s výnimkou jeho výpovede z 27. marca 2008 pred vznesením obvinenia), na ktorého sa pre splnenie zákonných podmienok uvedených v § 117 ods. 11 Tr. por. použili ustanovenia § 127 až 134 Tr. por. o svedkovi, sa týkali

skutočností významných pre trestné konanie, o ktorých sa dozvedel jednak v čase, keď v postavení agenta ešte nebol a následne aj skutočností, o ktorých sa dozvedel až po jeho ustanovení za agenta. Napriek tomu, že prvostupňový súd v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní príkaz sudcu pre prípravné konanie na ustanovenie agenta oboznámil, návrh prokurátora ako zákonný predpoklad postupu sudcu pre prípravné konanie podľa § 117 ods. 5 Tr. por. neoboznámil. Z tohto dôvodu komplexné posúdenie zákonnosti vydaného príkazu na použitie agenta ako významného dôkazu pre hodnotenie otázky viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní nebolo možné.

V podstate z rovnakých dôvodov pochybil súd prvého stupňa aj pri vykonaní dôkazov získaných informačno-technickými prostriedkami podľa § 114, § 115 a § 117 Tr. por. (ďalej len ITP), pretože ani tieto dôkazy nevykonal v potrebnom rozsahu.

Podľa § 114 ods. 1 Tr. por. **v trestnom konaní pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, možno vyhotoviť obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam, ak možno dôvodne predpokladať, že ním budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie.** Podľa odseku 2/ tohto ustanovenia **príkaz na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov vydáva písomne v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora. Návrh musí byť odôvodnený podozrením z konkrétnej trestnej činnosti a tiež údajmi o osobách a veciach, ktorých sa vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov týka, ak sú tieto údaje známe.** Podľa § 114 ods. 3 Tr. por. v príkaze podľa odseku 2 musí byť ustanovený čas, v ktorom bude vykonávané vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov; tento čas môže trvať najviac šesť mesiacov. Podľa odseku 6/ citovaného ustanovenia **ak sa má obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam použiť ako dôkaz, postupuje sa primerane podľa § 115 ods. 6 Tr. por.**

Podľa § 115 ods. 1 Tr. por. **v trestnom konaní o zločine, korupcii, trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestnom čine legalizácie príjmu z trestnej činnosti alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, možno vydať príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ak možno**

dôvodne predpokladať, že budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie. Podľa odseku 2/ tohto ustanovenia **príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vydáva v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora.** Podľa § 115 ods. 3 Tr. por. **príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sa musí vydať písomne a odôvodniť aj skutkovými okolnosťami,** a to osobitne na každú účastnícku stanicu alebo zariadenie. V príkaze musí byť určená účastnícka stanica alebo zariadenie a osoba, ak je známa, ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a čas, po ktorý sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávať. Čas odpočúvania a záznamu môže trvať najviac šesť mesiacov. Podľa odseku 6/ tohto ustanovenia **ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako dôkaz, treba k nemu pripojiť, ak to vyhotovený záznam umožňuje, doslovný prepis záznamu,** ktorý vyhotoví príslušník Policajného zboru vykonávajúci odpočúvanie, s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti vykonávania odpočúvania. **Do spisu sa zakladá prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky,** ktorý sa neutajuje, podpísaný príslušníkom Policajného zboru, ktorý ho vyhotovil. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa môže použiť ako dôkaz až po ukončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky. V prípravnom konaní, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, možno predložiť záznam telekomunikačnej prevádzky súdu aj bez prepisu tohto záznamu, pokiaľ zo sprievodnej správy vyplývajú údaje o mieste, čase a zákonnosti vykonávania odpočúvania, ako aj o osobách, ktorých sa záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a záznam telekomunikačnej prevádzky je zrozumiteľný.

Podľa § 117 ods. 1 Tr. por. **na odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov zločinov, korupcie,** trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa alebo trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti **možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatel'ov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo má byť spáchaný taký trestný čin.** Podľa odseku 2/ tohto ustanovenia **konanie agenta musí byť v súlade s účelom tohto zákona a musí byť úmerné protiprávnosti konania,** na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje. **Agent nesmie iniciatívne navádzať na spáchanie trestného činu;** to neplatí, ak ide o korupciu verejného činiteľa alebo zahraničného verejného činiteľa a zistené skutočnosti nasvedčujú, že páchatel' by spáchal taký trestný čin aj vtedy,

ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný. Podľa § 117 ods. 3 Tr. por. agent koná pod dočasnou alebo trvalou legendou alebo bez legendy. Legenda je súhrn krycích údajov o osobe agenta, najmä o jeho totožnosti, rodinnom stave, vzdelaní a zamestnaní. Podľa **odseku 5/** tohto ustanovenia **príkaz na použitie agenta vydáva v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora, ktorý musí byť odôvodnený aj skutkovými okolnosťami.** Podľa § 117 ods. 7 Tr. por. **príkaz podľa odsekov 5 a 6 musí byť písomný a musí byť v ňom určený čas, počas ktorého bude agent použitý. Čas použitia agenta nesmie trvať dlhšie ako šesť mesiacov.** Tento čas môže predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie predĺžiť vždy o ďalšie dva mesiace, a to aj opakovane.

Z citovaných ustanovení § 114 ods. 2, § 115 ods. 2 a 117 ods. 5 Tr. por. je zrejmé, že príkaz na vyhotovenie obrazovo-zvukového záznamu, na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a na použitie agenta je oprávnený v prípravnom konaní vydať písomne sudca pre prípravné konanie a to len na návrh prokurátora. Možno preto vysloviť, že bez takéhoto návrhu sudca pre prípravné konanie uvedené príkazy nie je oprávnený vydať. Bolo preto povinnosťou súdu prvého stupňa okrem vydaných príkazov sudcu pre prípravné konanie zákonným spôsobom oboznámiť na hlavnom pojednávaní aj návrhy prokurátora na vydanie týchto príkazov a až po takto vykonanom dokazovaní následne hodnotiť ich zákonnosť a obsah.

Ak teda súd prvého stupňa oprel výrok o vine obžalovaného aj o zistenia vyplývajúce z použitých ITP, mohol tak spraviť až potom, keď dokazovanie v tomto smere vykonal v potrebnom rozsahu, čo sa však doposiaľ v posudzovanom prípade nestalo.

Prvostupňový súd nevykonal na hlavnom pojednávaní ani ďalší pre posúdenie viny obžalovaného významný dôkaz, ktorým je právoplatný rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 19. októbra 2010, sp. zn. PK – 2 T 35/2010. Z obsahu tohto vyplýva, že po schválení dohody o vine a treste podľa § 334 ods. 4 Tr. por. bola svedkyňa Ing. M. D. uznaná vinnou z prečinu podplácania spolupáchateľstvom podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

spolu s Mgr. M. C., ako zástupcovia neziskovej organizácie Domov n. o. V. P. po tom, čo od nich Ing. J. M. ako riaditeľ úradu X(d'alej len „X“) v presne

nezistený deň v mesiaci jún roku 2007 požadoval úplatok vo výške 2.000.000,- Sk (66.387,84 €) za to, že bude do programu zastupiteľstva X zaradený odpredaj nehnuteľností bývalého Domova sociálnych služieb V. P., zapísaného na LV č. X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž., na LV č. X. k. ú. V. P., Správa katastra Ž. a LV č. X. k. ú. S. T., Správa katastra Ž., v ktorých vykonáva svoju činnosť nezisková organizácia D. n. o. V. P. za sumu 6.000.000,- Sk (199.163,51 €) aj napriek tomu, že ich hodnota bola stanovená v zmysle prvého vypracovaného znaleckého posudku na sumu 11.500.000,- Sk (381.730,07 €), prisľúbili vyplatenie tohto úplatku a následne po tom, ako dňa 23. augusta 2007 zastupiteľstvo X uznesením ZX č. 234/2007 schválilo priamy predaj predmetného nehnuteľného majetku X do spoluvlastníctva Mgr. M. C. s manželkou D. C. a Ing. M. D. s manželom F. D. za kúpnu cenu 6.000.000,- Sk (199.163,51 €) a po podpise kúpnej zmluvy a uhradení kúpnej ceny dňa 13. novembra 2007 v kancelárii riaditeľa ÚX č. 310A nachádzajúcej sa v budove X v X. Nám. SNP 23 odovzdali Ing. J. M. žiadaný úplatok vo výške 2.000.000- Sk (66.387,84 €).

Za to jej bol podľa § 333 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 2 , § 36 písm. j/, l/, n/ a § 38 ods. 3 Tr. zák. účinného pred 1. januárom 2009, s poukazom na § 438b zákona č. 498/2008 Z. z., ktorým sa menia zákony v oblasti trestného práva v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike uložený peňažný trest vo výške 602 520,- Sk, v prepočte 20.000,- Eur (slovom: dvadsaťtisíc eur). Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 16 (šestnásť) mesiacov.

Podľa § 57 ods. 2 Tr. zák. súd vyslovil, že vymožená suma peňažného trestu pripadá štátu.

Navyše v odvolacom konaní došlo v súvislosti s posudzovaním osoby obžalovaného k novým skutočnostiam, ktoré je potrebné v ďalšom konaní preveriť.

Z predložených lekárskejších správ založených v spise najvyšší súd zistil, že obžalovaný Ing. J. M. trpí rôznymi fyzickými a psychickými ochoreniami. Z tohto dôvodu bude preto

potrebné, aby súd prvého stupňa v súlade s § 142 ods. 1 Tr. por. na posúdenie fyzického a duševného stavu obžalovaného pribral do konania znalcov z odboru zdravotníctva. Títo navyše nadväzne na ich zistenia nech posúdia aj zdravotnú spôsobilosť obvineného vykonať trest odňatia slobody, ktorý mu môže byť so zreteľom na jeho pomery (§ 34 ods. 4 Tr. zák.) v súlade so zákonom uložený.

Prvostupňový súd dôsledne nezisťoval ani zákonné kritériá rozhodné pre uloženie peňažného trestu.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 331 930 eur páchatelovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

Podľa § 57 ods. 1 Tr. zák. pri ukladaní peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchatel'a. Peňažný trest mu neuloží, ak je zrejmé, že by bol nevykonateľný.

Pretože na obžalovaného bola podaná obžaloba pre úmyselný trestný čin, ktorým mal získať majetkový prospech, v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. pre zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a pre spravodlivé rozhodnutie súdu bude potrebné, aby súd prvého stupňa zistil aj majetkové pomery obžalovaného, ktoré sú významné pri rozhodovaní o ukladaní peňažného trestu a jeho výške tak, aby boli pri ukladaní trestu dodržané ustanovenia § 34 ods. 1, ods. 4 a ods. 6 Tr. por.

Výmera peňažného trestu môže zásadným spôsobom ovplyvniť i úvahy o výmere trestu odňatia slobody.

Až po odstránení vytknutých nedostatkov a doplnení dokazovania v naznačenom smere bude môcť súd prvého stupňa hodnotiť vykonané dôkazy spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12, teda podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán a rozhodnúť v súlade so zákonom.

Na podklade týchto úvah rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 25. júna 2013

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová